

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

A6-0249/2008

10.6.2008

SPRAWOZDANIE

w sprawie niektórych aspektów ubezpieczeń komunikacyjnych
(2007/2258(INI))

Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

Sprawozdawca: Nickolay Mladenov

PR_INI

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	9
OPINIA KOMISJI PRAWNEJ	12
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	15

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie niektórych aspektów ubezpieczeń komunikacyjnych (2007/2258(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie końcowe Komisji zatytułowane „Niektóre aspekty ubezpieczeń komunikacyjnych (COM(2007)0207) (zwane dalej sprawozdaniem Komisji Europejskiej),
 - uwzględniając dyrektywę 2000/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 maja 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, zmieniającą dyrektywy Rady 73/239/EWG i 88/357/EWG (czwartą dyrektywę w sprawie ubezpieczeń komunikacyjnych)¹,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów oraz opinię Komisji Prawnej (A6-0216/2008),
- A. mając na uwadze, że swobodny przepływ osób w Europie, szczególnie w kontekście ostatnich dwóch rund rozszerzenia oraz związanego z nim rozszerzenia grupy Schengen, spowodował szybki wzrost liczby osób i pojazdów przemieszczających się przez granice państwowe, zarówno w celach zawodowych, jak i osobistych,
- B. mając na uwadze, że pierwszeństwo ochrony poszkodowanych w wypadkach wymaga jasno określonych, szczegółowych i skutecznych przepisów w zakresie ubezpieczeń komunikacyjnych na szczeblu Unii Europejskiej,
- C. mając na uwadze, że w czwartej dyrektywie w sprawie ubezpieczeń komunikacyjnych wezwano Komisję do przedłożenia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania w sprawie stosowania i skuteczności krajowych kar wprowadzonych w ramach procedury uzasadnionej oferty/odpowiedzi oraz w sprawie ich równoważności, a w razie potrzeby do przedstawienia swoich propozycji,
- D. mając na uwadze przedstawione w sprawozdaniu Komisji wyniki przeglądu krajowych przepisów w zakresie kar, skuteczność mechanizmu przedstawiciela ds. roszczeń i obecną dostępność dobrowolnego ubezpieczenia ochrony prawnej, które może wykupić każdy, kto może ewentualnie zostać poszkodowany w wypadku drogowym,
- E. mając na uwadze, że czwarta dyrektywa w sprawie ubezpieczeń komunikacyjnych określa zasady stosowania procedury uzasadnionej oferty, zgodnie z którymi poszkodowany w wypadku samochodowym zagranicą mają prawo zwrócenia się o odszkodowanie do przedstawiciela ds. roszczeń wyznaczonego przez zakład

¹ Dz.U. L 181 z 20.7.2000, str. 65. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 2005/14/WE (Dz.U. L 149 z 11.6.2005, str. 14).

- ubezpieczeń w kraju stałego miejsca zamieszkania tego poszkodowanego,
- F. mając na uwadze, że poszkodowany musi otrzymać uzasadnioną odpowiedź zakładu ubezpieczeń w terminie trzech miesięcy, w przeciwnym wypadku przewidziane są sankcje,
 - G. mając na uwadze, że nadal niezbędne jest wyjaśnienie zasad stosowania tego przepisu,
 - H. mając na uwadze, że wdrażając politykę Unii Europejskiej w poszczególnych obszarach, Komisja musi w pełni brać pod uwagę fakt rozszerzenia, a w szczególności stosunkowo wysokie koszty ubezpieczenia komunikacyjnego w nowych państwach członkowskich,
 - I. mając na uwadze, że w poszczególnych państwach członkowskich wdrożone zostały różne przepisy w zakresie kar w odniesieniu do procedury uzasadnionej oferty/odpowiedzi,
 - J. mając na uwadze, że konsultacje z władzami krajowymi, w tym w nowych państwach członkowskich, potwierdziły, że obowiązujące obecnie przepisy w zakresie kar, tam gdzie istnieją, są odpowiednie, a także, że ich stosowanie jest skuteczne we wszystkich państwach członkowskich,
 - K. mając jednak na uwadze, że niektóre państwa członkowskie nie przewidują specjalnych kar i opierają się wyłącznie na spoczywającym na ubezpieczycielu obowiązku wypłaty ustawowych odsetek od wysokości odszkodowania w przypadku nieprzedstawienia w terminie trzech miesięcy uzasadnionej propozycji/odpowiedzi;
 - L. mając na uwadze, że system przedstawicieli ds. roszczeń jest stosunkowo dobrze znany w większości państw członkowskich,
 - M. mając na uwadze, że dla dokonania oceny znajomości przez obywateli systemu przedstawicieli ds. roszczeń konsultacje przeprowadzone przez Komisję Europejską objęły wyłącznie państwa członkowskie i towarzystwa ubezpieczeniowe, nie angażując w odpowiedni sposób obywateli i stowarzyszeń konsumentów, będących podmiotami najbardziej zainteresowanymi zapewnieniem właściwego działania systemu,
 - N. mając na uwadze, że w większości państw członkowskich dostępne jest ubezpieczenie ochrony prawnej pokrywające koszty ochrony prawnej ponoszone przez poszkodowanych w wypadkach z udziałem pojazdów silnikowych; mając na uwadze, że ponad 90% wszystkich spraw kończy się ugodą pozasądową, a w wielu państwach członkowskich koszty ochrony prawnej podlegają zwrotowi; a także mając na uwadze, że zakłady ubezpieczeń oferujące ubezpieczenie ochrony prawnej już od kilku lat zapewniają ochronę ubezpieczeniową w przypadku każdego rodzaju spraw transgranicznych, a skutkiem tego utworzyły własne wydziały odpowiedzialne za rozpatrywanie i ułatwianie szybkiego zaspokajania roszczeń,
 - O. mając na uwadze, że kwestia, czy takie uzasadnione koszty ochrony prawnej powinny zostać objęte ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów silnikowych (ubezpieczeniem komunikacyjnym OC) we wszystkich państwach członkowskich, pozostaje nadal otwarta,

- P. mając na uwadze, że pokrycie uzasadnionych kosztów ochrony prawnej we wszystkich państwach członkowskich z ubezpieczenia komunikacyjnego OC z pewnością przyczynia się do skuteczniejszej ochrony europejskich konsumentów i zwiększa ich zaufanie,
- Q. mając na uwadze, że rynki ubezpieczeniowe w nowych państwach członkowskich rozwijają się systematycznie; mając na uwadze, że w kilku nowych państwach członkowskich ubezpieczenie ochrony prawnej stanowi jednak stosunkowo nowy produkt wymagający promocji, ponieważ społeczna świadomość dostępności ubezpieczenia ochrony prawnej jest stosunkowo niska,
- R. mając na uwadze, że wprowadzenie obowiązkowego ubezpieczenia ochrony prawnej powinno spowodować wzrost zaufania konsumentów do ubezpieczenia komunikacyjnego OC, szczególnie w przypadkach, w których poszkodowany dochodzi do zadośćuczynienia na drodze prawnej, ponieważ konsumenci w wielu nowych państwach członkowskich obawiają się wysokich kosztów ochrony prawnej, które byłyby wtedy objęte obowiązkowym ubezpieczeniem,
- S. mając na uwadze, że wprowadzenie obowiązkowego ubezpieczenia ochrony prawnej nałożyłoby dodatkowe i bardziej złożone obciążenia na organy sądownicze, a także prawdopodobnie spowodowałoby odzwierciedlające te obciążenia opóźnienia w rozstrzygnięciu sporów oraz wzrost procentowego udziału nieuzasadnionych roszczeń,
- T. mając na uwadze, że ubezpieczenie komunikacyjne OC i ubezpieczenie ochrony prawnej mają różne cele i różne zastosowania, a mianowicie ubezpieczenie komunikacyjne OC gwarantuje, że konsument będzie w stanie zaspokoić każde roszczenie wysunięte wobec niego w następstwie wypadku w ruchu drogowym, a ubezpieczenie ochrony prawnej pokrywa koszty ochrony prawnej poniesione w związku z dochodzeniem roszczenia wobec strony trzeciej w następstwie wypadku w ruchu drogowym,
- U. mając na uwadze, że kampanie publiczne prowadzone przez władze krajowe, branżę ubezpieczeniową i organizacje konsumenckie mają istotne znaczenie dla rozwoju rynków krajowych,
1. przyjmuje z zadowoleniem sprawozdanie Komisji i podkreśla znaczenie zapewnienia pełnego i rzeczywistego udziału wszystkich zainteresowanych stron, a w szczególności konsumentów, w procesie konsultacji w sprawie opracowania polityki Unii Europejskiej w tej dziedzinie;
 2. wzywa zatem do systematycznego udziału organizacji konsumenckich reprezentujących w szczególności poszkodowanych w procesie oceny skuteczności systemów stosowanych w poszczególnych państwach członkowskich;
 3. przyjmuje z zadowoleniem tę ocenę ex post zastosowanych rozwiązań prawnych, przeprowadzoną w celu zapewnienia, że obowiązujące obecnie przepisy przynoszą zamierzone skutki, a także w celu zwrócenia uwagi na wszelkie nieprzewidziane przypadki niewłaściwego stosowania tych przepisów;
 4. podkreśla znaczenie zwiększenia zaufania konsumentów do polis ubezpieczenia komunikacyjnego transgranicznej podróży samochodem w Unii Europejskiej,

szczególnie dla kierowców ze starych państw członkowskich podróżujących do nowych państw członkowskich i vice versa;

5. uważa, że promocja stosowanych obecnie prawnych i rynkowych rozwiązań chroniących konsumenta zwiększa zaufanie konsumentów do ubezpieczeń komunikacyjnych;
6. uważa, że państwa członkowskie są również odpowiedzialne za właściwe funkcjonowanie krajowych systemów ubezpieczeń w świetle przepisów prawa Unii Europejskiej dotyczących procedury uzasadnionej oferty/odpowiedzi i kosztów ochrony prawnej ponoszonych przez poszkodowanych;
7. wzywa Komisję do kontynuowania szczegółowego monitorowania rzeczywistego funkcjonowania mechanizmów rynkowych, a także do przedkładania Parlamentowi Europejskiemu okresowych sprawozdań w tej sprawie;
8. uważa, że jedyny wymóg, aby ubezpieczyciel wypłacał ustawowe odsetki w przypadku opóźnienia nie jest instrumentem karnym oraz że Komisja musi zatem sprawować większą kontrolę i podejmować odpowiednie kroki w tym zakresie, tak aby we wszystkich państwach członkowskich rynki działały sprawnie, a konsumenci byli chronieni skutecznie;
9. podkreśla, że współpraca pomiędzy Komisją, władzami krajowymi, branżą ubezpieczeniową i konsumentami powinna zostać wzmocniona w celu zapewnienia stałego napływu dokładnych danych dotyczących istniejących obecnie systemów egzekwowania;
10. uważa, zgodnie z ogólnie przyjętym podejściem Unii Europejskiej do sankcji, że zasada pomocniczości powinna być przestrzegana, a także że harmonizacja krajowych przepisów w zakresie kar nie jest konieczna;
11. uważa, że krajowe organy regulacyjne mają lepszą sposobność gwarantowania możliwie najwyższego poziomu ochrony konsumentów na rynkach krajowych;
12. zaleca zatem w odniesieniu do procedury uzasadnionej oferty/odpowiedzi pozostawienie poszczególnym państwom członkowskim decyzji w sprawie nałożenia i wyboru odpowiednich rodzajów i poziomów kar;
13. występuje do państw członkowskich o zagwarantowanie skuteczności kar przewidzianych w przypadku niedotrzymania trzymiesięcznego terminu przedstawienia uzasadnionej odpowiedzi na roszczenie o odszkodowanie lub uzasadnionej propozycji odszkodowania;
14. uważa, że przed przystąpieniem do nakładania kar należy starannie rozpatrzyć przyczyny niedotrzymywania terminów przez towarzystwa ubezpieczeniowe, zwracając szczególną uwagę na czynniki od nich niezależne; pragnie, aby Komisja nadal monitorowała rynki krajowe, oferując swoje wsparcie władzom krajowym, które potrzebują jej pomocy; pragnie, aby Komisja nadal monitorowała rynki krajowe, oferując swoje wsparcie władzom krajowym, które potrzebują jej pomocy;

15. podkreśla ponownie znaczenie zwiększenia zaufania obywateli do systemu przedstawicieli ds. roszczeń poprzez promowanie tego systemu w ramach kampanii publicznych oraz przy użyciu innych odpowiednich środków;
16. wzywa państwa członkowskie i Komisję do zwiększenia zaufania konsumentów poprzez wspieranie odpowiednich działań zwiększających świadomość i wykorzystanie krajowych ośrodków informacji ubezpieczeniowych, takich jak wymaganie od ubezpieczycieli zawarcia w pakiecie informacji o umowie ubezpieczeniowej szczegółowych informacji niezbędnych do skontaktowania się z centrum informacyjnym w danym państwie członkowskim;
17. wzywa państwa członkowskie do wymagania od zakładów ubezpieczeń przekazywania konsumentom, jako jednego z elementów pakietu informacji udostępnianych przed zawarciem umowy, wyczerpujących informacji określających zasady funkcjonowania systemu przedstawicieli ds. roszczeń oraz jego zastosowań i korzyści dla ubezpieczonego;
18. wzywa Komisję do dalszego monitorowania funkcjonowania tego systemu, a także do koordynowania i udzielania pomocy w razie konieczności lub gdy władze krajowe zwrócą się o pomoc;
19. uważa także w odniesieniu do ubezpieczenia komunikacyjnego OC, że obowiązkowe objęcie takim ubezpieczeniem kosztów ochrony prawnej zniechęcałoby do korzystania z możliwości zawarcia ugody pozasądowej, co mogłoby ewentualnie spowodować wzrost liczby postępowań sądowych, a tym samym doprowadzić do nieuzasadnionego wzrostu obciążenia pracą organów sądowniczych, a także groziłoby zachwianiem funkcjonującego i rozwijającego się obecnie rynku dobrowolnych ubezpieczeń ochrony prawnej;
20. uważa zatem, że negatywne skutki wprowadzenia systemu obowiązkowego objęcia ubezpieczeniem komunikacyjnym OC kosztów ochrony prawnej w sumie przeważałyby nad ewentualnymi korzyściami;
21. wzywa Komisję do podjęcia, we współpracy z państwami członkowskimi, kolejnych kroków niezbędnych do podniesienia świadomości dostępności ubezpieczenia ochrony prawnej, a także innych rodzajów polis ubezpieczeniowych szczególnie w nowych państwach członkowskich, koncentrując się na informowaniu konsumentów o korzyściach wynikających z tego, że zaoferowano im taką czy inną ochronę ubezpieczeniową, oraz o korzyściach wynikających z jej posiadania;
22. uważa w tym kontekście, że krajowe organy regulacyjne mają istotną rolę do odegrania we wdrażaniu najlepszych praktyk z innych państw członkowskich;
23. wzywa zatem Komisję do wzmocnienia ochrony konsumentów przede wszystkim poprzez skłonienie państw członkowskich do wspierania krajowych organów regulacyjnych i krajowych zakładów ubezpieczeń w podnoszeniu świadomości w kwestii dostępności dobrowolnych ubezpieczeń ochrony prawnej;
24. uważa, że udostępniane przed zawarciem umowy informacje dotyczące ubezpieczenia

komunikacyjnego mogłyby obejmować informacje dotyczące możliwości wykupienia ubezpieczenia ochrony prawnej;

25. zwraca się do państw członkowskich, aby wezwały krajowe organy regulacyjne i pośredników do informowania swoich klientów o ewentualnym ryzyku i dostępności dodatkowego dobrowolnego ubezpieczenia, korzystnego dla konsumenta, takiego jak np. ubezpieczenie ochrony prawnej, ubezpieczenie auto assistance czy ubezpieczenie na wypadek kradzieży;
26. wzywa państwa członkowskie nieposiadające obecnie alternatywnych systemów rozstrzygania sporów dotyczących roszczeń do rozważenia wprowadzenia takich systemów na podstawie najlepszych praktyk z innych państw członkowskich;
27. zwraca się do Komisji, aby nie przesądzała o wynikach badań na temat zróżnicowanych odszkodowań za naruszenie dóbr osobistych, zleconych w związku z przyjęciem rozporządzenia „Rzym II”¹ i mogących sugerować rozwiązanie ubezpieczeniowe, a tym samym zmianę czwartej dyrektywy w sprawie ubezpieczeń komunikacyjnych;
28. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

¹ Rozporządzenie (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych („Rzym II”) (Dz.U. L 199 z 31.7.2007, str. 40).

UZASADNIENIE

W Unii Europejskiej liczba transgranicznych podróży samochodem rośnie w związku ze swobodnym przepływem osób. Zwiększa to konieczność ustanowienia na szczeblu Unii Europejskiej jasno określonych, szczegółowych i skutecznych przepisów w zakresie ubezpieczenia komunikacyjnego. Ochrona poszkodowanych w wypadkach była zawsze priorytetem, a to wymaga rozwiązania kilku problemów.

Sprawozdanie Komisji z czerwca 2007 r. (COM(2007)0207) dotyczące niektórych aspektów ubezpieczeń komunikacyjnych zawiera analizę kilku istotnych kwestii, w tym wdrażania czwartej dyrektywy w sprawie ubezpieczeń komunikacyjnych dotyczącej krajowych przepisów w zakresie kar i ich skuteczności, skuteczności mechanizmu przedstawicieli ds. roszczeń oraz obecnej dostępności dobrowolnego ubezpieczenia ochrony prawnej, które mogą wykupywać dodatkowo ewentualnie poszkodowani w wypadkach drogowych.

Sprawozdanie Komisji poświęcone jest głównie jednemu konkretnemu przepisowi czwartej dyrektywy w sprawie ubezpieczeń komunikacyjnych. Przepis ten określa zasady stosowania procedury uzasadnionej oferty. Na podstawie czwartej dyrektywy każdy poszkodowany w wypadku samochodowym za granicą (lub w transgranicznym ruchu drogowym) może zwrócić się o odszkodowanie do przedstawiciela ds. roszczeń wyznaczonego przez zakład ubezpieczeń w kraju stałego miejsca zamieszkania tego poszkodowanego. Poszkodowany musi otrzymać odpowiedź od zakładu ubezpieczeń w terminie trzech miesięcy, a jeżeli tak się nie stanie, przewidziane są sankcje. Druga część sprawozdania Komisji poświęcona jest kwestii kosztów ochrony prawnej poniesionych przez poszkodowanego, a także kwestii, czy takie koszty powinny być pokryte przez zakład ubezpieczeń sprawcy wypadku.

Krajowe przepisy państw członkowskich w zakresie kar oraz kwestia, na ile znajdują one odzwierciedlenie w mechanizmach rynkowych, stanowią nadal przedmiot analizy Komisji. Sankcje przewidziane są w przypadku niedotrzymania terminu trzech miesięcy na dopełnienie procedury uzasadnionej odpowiedzi/oferty. Komisja przekazała państwom członkowskim kwestionariusze, a obecnie jej eksperci wciąż pracują nad podsumowaniem wyników i uaktualnieniem tabeli wszystkich kar.

Konsultacje z władzami krajowymi, w tym w nowych państwach członkowskich, potwierdziły, że obowiązujące obecnie przepisy w zakresie kar są odpowiednie, a ich stosowanie jest skuteczne we wszystkich państwach członkowskich. W niniejszym sprawozdaniu proponuje się, aby Komisja kontynuowała monitorowanie sytuacji, koordynowała, a w razie potrzeby udzielała pomocy w przypadkach, w których władze krajowe zwrócą się o wsparcie, szczególnie biorąc pod uwagę szybki wzrost liczby obywateli Unii Europejskiej podróżujących do innych państw członkowskich w następstwie rozszerzenia Unii Europejskiej i strefy Schengen.

Ponadto w niniejszym sprawozdaniu proponuje się pozostawienie decyzji w sprawie nałożenia i wyboru odpowiednich sankcji poszczególnym państwom członkowskim, zgodnie z zasadą pomocniczości, a także odpowiednio przyznaje się, że harmonizacja krajowych przepisów w zakresie kar nie jest konieczna. Istotnie w poszczególnych państwach członkowskich pojawiły się różne systemy, a krajowe organy regulacyjne mają lepszą pozycję na krajowych rynkach, aby zagwarantować jak najwyższy poziom ochrony konsumentów.

System przedstawicieli ds. roszczeń znany jest we wszystkich państwach członkowskich. Zgodnie z art. 5 czwartej dyrektywy w sprawie ubezpieczeń komunikacyjnych, wszystkie państwa członkowskie utworzyły centra informacyjne. Takie centrum ma obowiązek poinformowania każdego poszkodowanego w wypadku w transgranicznym ruchu drogowym (kierowcę, pasażera, pieszego), jak może dochodzić swojego roszczenia wobec obcokrajowca. Pracownicy centrum odszukają zakład ubezpieczeń obcokrajowca oraz właściwego przedstawiciela ds. roszczeń, wykorzystując do tego celu w razie konieczności informacje przedstawione na zagranicznej tablicy rejestracyjnej. Kontakt z każdym takim centrum informacyjnym można nawiązać telefonicznie lub drogą elektroniczną, a wiele z nich posiada także własne strony internetowe do celów odpowiedniego informowania konsumentów. Istotne informacje są stale uaktualniane. Kiedy ubezpieczony dzwoni do swojego ubezpieczyciela w sprawie wypadku w ruchu transgranicznym, często taki zakład ubezpieczeń udziela temu ubezpieczonemu szczegółowych informacji niezbędnych do skontaktowania się z odpowiednim centrum informacji.

Zaufanie konsumentów zostałoby zwiększone, gdyby państwa członkowskie znalazły odpowiednie środki przekazywania konsumentom szczegółowych informacji niezbędnych do skontaktowania się z krajowymi centrami informacyjnymi w przypadkach, w których konsumentom potrzebne są informacje dodatkowe. Ponadto, jako jeden z elementów pakietu informacji udostępnianych przed zawarciem umowy, konsument powinien otrzymać wyczerpujące informacje określające zasady funkcjonowania systemu przedstawicieli ds. roszczeń oraz jego zastosowania i korzyści dla poszkodowanego.

Ubezpieczenie ochrony prawnej jest dostępne w większości państw członkowskich (z wyjątkiem Malty i Cypru). Z danych liczbowych wynika, że ponad 90% wszystkich spraw kończy się ugodą pozasądową, a koszty ochrony prawnej podlegają zwrotowi w wielu państwach członkowskich. Powstają i systematycznie rozwijają się rynki w nowych państwach członkowskich. Jednakże w kilku nowych państwach członkowskich ubezpieczenie ochrony prawnej stanowi stosunkowo nowy produkt, który wymaga promocji. W nowych państwach członkowskich społeczna świadomość w kwestii dostępności ubezpieczenia ochrony prawnej pozostaje nadal niska, skutkiem czego niezbędne jest podniesienie świadomości.

Kwestią o zasadniczym znaczeniu jest tutaj, czy należy wprowadzić obowiązkowe ubezpieczenie ochrony prawnej we wszystkich państwach członkowskich, czy zachować istniejący obecnie system dobrowolnego ubezpieczenia ochrony prawnej jako niezawodny i skuteczny. Pierwsze rozwiązanie ma pewne zalety, szczególnie dla konsumentów w nowych państwach członkowskich. Zważywszy, że konsumenci z wielu nowych państw członkowskich obawiają się wysokich kosztów ochrony prawnej, zastosowanie tego rozwiązania zwiększyłoby zaufanie konsumentów, szczególnie w przypadkach, w których poszkodowany dochodzi zadośćuczynienia na drodze prawnej. Jednakże zastosowanie tego rozwiązania nałożyłoby dodatkowe i bardziej złożone obciążenia na sądy, a także spowodowałoby odzwierciedlające te obciążenia opóźnienia w rozstrzygnięciu sporów oraz ewentualnie wzrost procentowego udziału nieuzasadnionych roszczeń i wzrost wysokości składek, szczególnie w państwach członkowskich, w których zakłady ubezpieczeniowe oferują obecnie tańsze ubezpieczenia, automatycznie nieobejmujące jakiegoś ubezpieczenia ochrony prawnej. Co ważniejsze, zniechęcałoby to do korzystania z możliwości zawarcia ugody pozasądowej. Ponadto przyczyniłoby się to do zachwiania obecnie funkcjonującego

rynku ubezpieczeń ochrony prawnej. Ogólnie rzecz biorąc, negatywne skutki wprowadzenia systemu obowiązkowego ubezpieczenia ochrony prawnej przeważałyby nad ewentualnymi korzyściami.

Niezbędne jest podjęcie dalszych działań w celu podniesienia świadomości w kwestii dostępności ubezpieczenia ochrony prawnej, szczególnie w nowych państwach członkowskich. Konsumenci powinni być informowani o korzyściach wynikających z tego, że zaoferowano im takie ubezpieczenie oraz o korzyściach wynikających z jego posiadania. Krajowe organy regulacyjne mają istotną rolę do odegrania we wdrażaniu najlepszych praktyk z innych państw członkowskich.

Kampanie publiczne prowadzone przez władze krajowe, prywatne zakłady ubezpieczeń i organizacje konsumenckie mają istotne znaczenie dla odpowiedniego rozwoju rynków krajowych. Pośrednicy powinni zostać zobowiązani do informowania klientów o ewentualnym ryzyku i konieczności posiadania ubezpieczenia ochrony prawnej. Oprócz tego państwa członkowskie nieposiadające obecnie alternatywnych systemów rozstrzygania sporów dotyczących roszczeń należy zachęcać do wykorzystywania wzorów najlepszych praktyk z innych państw członkowskich.

29.5.2008

OPINIA KOMISJI PRAWNEJ

dla Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

w sprawie niektórych aspektów ubezpieczeń komunikacyjnych
(2007/2258(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Giuseppe Gargani

WSKAZÓWKI

Komisja Prawna zwraca się do Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że w związku ze swobodą przepływu osób na terytorium Europy nasila się transgraniczny ruch samochodowy, a wraz z nim potrzeba wprowadzenia jasnych i funkcjonalnych przepisów w zakresie ochrony ofiar wypadków drogowych,
 - B. mając na uwadze, że państwa członkowskie stosują obecnie różne systemy w odniesieniu do kwestii związanych z ubezpieczeniami komunikacyjnymi, co powinno zostać poddane analizie ze strony Komisji, wspomaganiej w tym celu przez władze krajowe,
 - C. mając na uwadze, że konsultacje przeprowadzone z władzami krajowymi, w tym również z władzami nowych państw członkowskich, potwierdziły zasadność obowiązujących kar, tam gdzie one istnieją, oraz ich skuteczne stosowanie w całej Unii Europejskiej,
 - D. mając na uwadze, że konsultacje przeprowadzone przez Komisję w celu oceny wiedzy obywateli na temat systemu przedstawicieli ds. roszczeń objęły wyłącznie państwa członkowskie i sektor ubezpieczeniowy, a nie udało się w nie zaangażować w dostatecznym stopniu obywateli i organizacji konsumenckich, czyli podmiotów najbardziej zainteresowanych właściwym funkcjonowaniem tego systemu,
1. występuje do państw członkowskich o zagwarantowanie skuteczności kar przewidzianych w przypadku niedotrzymania trzymiesięcznego terminu przedstawienia uzasadnionej odpowiedzi na roszczenie o odszkodowanie lub uzasadnionej propozycji odszkodowania;
 2. uważa, że przed przystąpieniem do nakładania kar należy starannie rozpatrzyć przyczyny

niedotrzymywania terminów przez towarzystwa ubezpieczeniowe, zwracając szczególną uwagę na czynniki od nich niezależne; pragnie, aby Komisja nadal monitorowała rynki krajowe, oferując swoje wsparcie władzom krajowym, które potrzebują jej pomocy;

3. występuje do państw członkowskich, aby dostarczyły niezbędnych informacji na temat systemu przedstawicieli ds. roszczeń, w tym wykazu tychże przedstawicieli we wszystkich państwach członkowskich, oraz zwróciły się do wszystkich towarzystw ubezpieczeniowych o wyszczególnienie w pakiecie informacyjnym dostarczonym przed zawarciem umowy zasad działania systemu i korzyści z niego płynących, a przede wszystkim wspierały kontakty z ośrodkami informacyjnymi działającymi w poszczególnych państwach członkowskich;
4. zwraca się do Komisji, aby nie przesądzała o wynikach badań na temat zróżnicowanych odszkodowań za naruszenie dóbr osobistych, zleconych w związku z przyjęciem rozporządzenia „Rzym II”¹ i mogących sugerować rozwiązanie ubezpieczeniowe, a tym samym zmianę czwartej dyrektywy w sprawie ubezpieczeń komunikacyjnych.²
5. zwraca się do Komisji Europejskiej o wyodrębnienie alternatywnych systemów rozstrzygania sporów w sprawie roszczeń, takich jak zastosowanie bezpośredniej rekompensaty, oraz wprowadzenie ich w oparciu o najlepsze praktyki z innych państw członkowskich;
6. uważa za stosowne zachowanie zasady dobrowolności w stosunku do ubezpieczenia od kosztów pomocy prawnej, w poszanowaniu specyfiki różnych rynków krajowych; pragnie, aby państwa członkowskie i Komisja Europejska przyczyniły się do szerzenia wiedzy na temat tej formy ubezpieczenia poprzez odpowiednie kampanie informacyjne i wspierały swobodne świadczenie tego rodzaju usługi, zachęcając w ten sposób do upowszechniania modeli wzorowanych na najlepszych praktykach innych państw członkowskich.

¹ Rozporządzenie (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych („Rzym II”) (Dz.U. L 199 z 31.7.2007, str. 40).

² Dyrektywa 2000/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 maja 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych (Dz.U. L 181 z 20.7.2000, str. 65).

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	29.5.2008
Wynik głosowania końcowego	+ : 20 - : 0 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Carlo Casini, Bert Doorn, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Neena Gill, Piia-Noora Kauppi, Katalin Lévai, Antonio Masip Hidalgo, Manuel Medina Ortega, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Sharon Bowles, Luis de Grandes Pascual, Sajjad Karim, Georgios Papastamkos, Jacques Toubon

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	3.6.2008
Wynik głosowania końcowego	+ : 20 - : 0 0 : 12
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Charlotte Cederschiöld, Gabriela Crețu, Janelly Fourtou, Evelyne Gebhardt, Martí Grau i Segú, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Edit Herczog, Iliana Malinova Iotova, Graf Alexander Lambsdorff, Lasse Lehtinen, Toine Manders, Arlene McCarthy, Nickolay Mladenov, Zita Pleštinská, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Leopold Józef Rutowicz, Salvador Domingo Sanz Palacio, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Marianne Thyssen, Barbara Weiler
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Emmanouil Angelakas, Giovanna Corda, Jan Cremers, Joel Hasse Ferreira, Filip Kaczmarek, Manuel Medina Ortega
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Dragoș Florin David, Jean-Paul Gauzès, Sirpa Pietikäinen